

Dosarul nr. 1-2391/2024
1-24110962-12-1-02102024

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

05 februarie 2026

mun.

Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani

în componenţă:

Preşedintelui şedinţei, judecătorul

Ion

Chirtoaca

Grefierului

Diana

Cristea

cu participarea:

Procurorului

Ala

Cazacu,

Vadim

Gribincea

Apărătorului inculpatului

Vladislav

Berezovschi

Inculpatului

Lilian

Spînu

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba română, în procedură generală, cauza penală de învinuire a lui:

Spînu Lilian *****, născut la *****, IDNP: *****, cetăţean a Republicii Moldova, originar şi domiciliat în *****, supus militar, cu studii medii, student *****, neangajat în câmpul muncii, celibatar, fără persoane la întreţinere, nu se află la evidenţa medicului psihiatru şi medicului narcolog, fără grade de dizabilitate, fără titluri speciale, grade de calificare şi distincţii de stat şi fără antecedente penale,

în comiterea infracţiunii prevăzută de art. 325 alin. (1) din Codul penal.

Procedura de citare legală, executată.

Date cu referire la examinarea cauzei în prima instanţă: 02.10.2024 – 05.02.2026.

Cu referire la materialele cauzei penale şi a probelor administrate, instanţa de judecată,

c o n s t a t ă:

Fapta prejudiciabilă constatată.

1. Spînu Lilian *****, fiind student al anului III al Facultăţii de drept al Universităţii de Stat din Moldova, conştientizând caracterul social periculos al acţiunilor sale, dându-şi seama de faptul că prin acţiunile sale încalcă ordinea relaţiilor sociale referitoare la activitatea de serviciu din sfera învăţământului, care este incompatibilă cu săvârşirea unor fapte de corupere, acţionând în interesele sale, în scopul obţinerii unei note pozitive la disciplina „drept civil”, la data de 02 decembrie 2022, aflându-se în incinta Universităţii de Stat din Moldova, situată pe str. Mihail Kogălniceanu, 66. mun. Chişinău, personal a oferit, prin capsarea între foile lucrării de evaluare, 3 bancnote cu nominalul a 200 lei, destinate lectorului universitar, Efrim Oleg, pe care le-a plasat

în lucrare, făcând mențiunea „pentru notă trecătoare la semestru”. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 1249-1253 din 29.07.2024, reiese că manuscrisul în litigiu cu înscrisul „Pentru notă trecătoare la semestru” care se conține superior pe dreapta a aversului filei de hârtie albă, nealinată, format A4 a fost executat de către Spînu Lilian.

2. De către organul de urmărire penală, acțiunile lui **Spînu Lilian *******, au fost încadrate conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) din Codul penal (*în vigoare la momentul săvârșirii faptei*) – *coruperea activă*, adică „*oferirea personal unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia*”.

Privind procedura.

3. În ședința de judecată la etapa ședinței preliminare, procurorul și apărătorul ales au pledat pentru examinarea cauzei în procedură generală, în ședință deschisă și în limba de stat, având în vedere că inculpatul nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii și în acest sens, în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba română, în ședință de judecată publică, cu participarea inculpatului și a apărătorului ales.

Declarațiile inculpatului în ședința de judecată.

4. Inculpatul **Spînu Lilian ******* în ședința de judecată, a refuzat în mod expres de a face careva declarații.

În ședința de judecată au fost audiați în calitate de martori:

5. **Declarațiile martorului Pantea Oleg**, care fiind audiat în ședință de judecată sub jurământ, a declarat că într-una dintre zilele în care se desfășurau orele la Facultatea de Drept din cadrul USM, a fost solicitat de decanul facultății, Serghei Brînză, care i-a înmănat o cerere de-a profesorului universitar Oleg Efrim. La cerere erau anexate trei bancnote a câte 200 de lei fiecare. Conținutul general al cererii indica faptul că, în urma evaluării examenului scris la disciplina Drept civil, în lucrarea studentului Spînu a fost depistată suma de 600 de lei, motiv pentru care profesorul a solicitat întreprinderea măsurilor necesare. În calitate de prodecan, acesta nu avea competențe de constatare a infracțiunilor sau contravențiilor. În consecință, a fost solicitat serviciul 112. După aproximativ o oră și 15 minute, a intervenit poliția, care, în anticamera decanului, a inițiat acțiuni procesuale, a recepționat cererea și a emis o ordonanță de ridicare a mijloacelor bănești. Despre cele relatate a fost informat și rectorul universității. În ziua în care a fost prezentă poliția, s-a solicitat invitarea studentului vizat pentru chestionare, însă șeful de grupă a comunicat că acesta lipsește. Printre acțiunile nemijlocite ale prodecanului s-a numărat transmiterea mesajelor către șefii de grupă de la toți anii de studii, inclusiv în cadrul ședințelor de repartizare la practică, prin care studenții au fost atenționați asupra consecințelor tentativelor de corupere a profesorilor. Același subiect a fost discutat și în cadrul consiliului facultății, precum și la decanat. În acest punct, misiunea prodecanului s-a încheiat. Acesta nu își amintește dacă la lucrarea studentului au fost anexate și alte înscrisuri, în afara mijloacelor bănești. De asemenea, nu a avut discuții personale cu studentul Spînu după incident. Cu certitudine, depistarea bancnotelor nu a avut loc imediat, având în vedere că evaluarea s-a realizat în scris, potrivit informațiilor oferite de profesor, bancnotele au fost găsite în momentul verificării lucrărilor. Lucrările studenților sunt păstrate de către profesori sau la catedră, astfel încât, în cazul apariției unor contestații, comisia de contestare să poată examina lucrările. Acestea se păstrează până la finele semestrului următor. Prodecanul nu cunoaște unde a fost păstrată lucrarea studentului Spînu și nu poate confirma dacă profesorul Oleg Efrim deținea sau nu o funcție publică.

6. Declarațiile martorului Efrim Oleg, care fiind audiat în ședință de judecată sub jurământ, a relatat despre un incident produs în cadrul Universității de Stat din Republica Moldova, unde activează în calitate de profesor. Acesta predă cursul Drept civil – contracte speciale studenților din anul al treilea. După desfășurarea unuia dintre seminare, în cadrul căruia a avut loc o testare, aflându-se la birou, a inițiat verificarea lucrărilor respective. În timpul controlului uneia dintre lucrări, a depistat un test tipărit și o foaie scrisă de mână de către student. Între prima și a doua foaie, în colțul din dreapta, erau introduse și strânse trei bancnote a câte 200 de lei fiecare, în sumă totală de 600 de lei. Pe cea de-a doua foaie era scris un singur rând cu următorul conținut: „Pentru notă trecătoare la testare”. Ulterior, profesorul a întocmit un demers și o notă informativă adresată decanului Facultății de Drept, în care a descris cele întâmplate și a solicitat întreprinderea acțiunilor care se impun într-o asemenea situație. Decanul a făcut copie de pe materialele prezentate, fără a dispune alte măsuri la acel moment. Lucrările studenților s-au aflat permanent în posesia profesorului, fiind păstrate în rucsacul său până la momentul verificării. Acesta a menționat cu certitudine că alte persoane nu au avut acces la rucsacul respectiv. A menționat că predă de 29 de ani și a precizat că nu s-a mai confruntat anterior cu situații similare. După producerea incidentului, acesta nu a avut niciun contact cu inculpatul, nici înainte, nici după cele întâmplate.

7. Suplimentar în cadrul examinării prezentei cauzei, partea acuzării a mai prezentat în susținerea învinuirii următoarele probe administrate la faza de urmărire penală și cercetate în cadrul examinării cauzei:

- *Procesul-verbal de ridicare, acțiune procesuală efectuată la data de 08.12.2022*, în cadrul căreia de la cet. Furculița Dan a fost ridicat 2 file A4, lucrare al studentului Spînu Lilian și 3 bancnote a câte 200 lei fiecare (f.d. 11);

- *Proces-verbal de examinare, acțiune procesuală efectuată la data de 16.01.2023*, în cadrul căreia s-a examinat 3 bancnote cu nominalul 200 lei (f.d. 32);

- *Proces-verbal de examinare, acțiune procesuală efectuată la data de 16.01.2023*, în cadrul căreia s-a examinat 2 file de lucrări a cet. Spînu Lilian și una filă prezentată de Efrim Oleg (f.d. 34);

- *Raportul de expertiză judiciară nr.1249-1253 din 29.07.2024*, conform căreia reiese că manuscrisul în litigiu cu înscrisul „Pentru notă trecătoare la semestru” care se conține superior pe dreapta a aversului filei de hârtie albă, neliniată, format A4 a fost executat de către Spînu Lilian (f.d. 114-125);

Corpuri delict:

- 3 bancnote cu nominalul de 200 lei, recunoscute în calitate de corp delict și anexate la cauza penală prin ordonanța din data de 16.01.2023 (f.d.33).

Mijloace materiale de probă:

- 2 file lucrarea a cet. Spînu Lilian și una filă prezentată de Efrim Oleg, recunoscută în această calitate și anexat la cauza penală prin ordonanța din 16.01.2023 (f.d.35).

Aprecierea instanței de judecată:

8. În conformitate cu art. 8 Cod procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

9. La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată, la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție este răsturnată cu efecte erga omnes, iar soluția magistraților trebuie să

se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare.

10. Potrivit prevederilor art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

11. Subsecvent se remarcă faptul că, potrivit conținutului art. 389 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

12. Instanța de judecată reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului. Astfel, instanța de judecată este obligată prin prisma prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, ca la emiterea sentinței aceasta să fie legală, întemeiată și motivată. Suplimentar în acest sens, că la emiterea sentinței judecătorești, aceasta trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, bazându-se pe principiile generale ale efectuării justiției.

13. Mai mult ca atât, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

14. Instanța de judecată constată dincolo de orice dubiu că, în privința inculpatului **Spînu Lilian *******, a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare. La fel, prin prisma art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, cât și probele pe care se fundamentează acuzația, precum și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o manieră detaliată prin rechizitoriul întocmit.

15. În acest context, prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

16. La caz, instanța susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național, or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri.

17. Pe plan național, articolul 95 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prevederile Codului, iar articolul 95 alin. (2) stabilește că problema admisibilității probelor o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, ori, după caz, instanța de judecată, important fiind *accesul în egală măsură a tuturor părților la cercetarea probei*.

18. Astfel, instanța a constatat din materialele cauzei că partea apărării a avut accesul în egală măsură la cercetarea tuturor probelor enunțate în rechizitoriu inclusiv să le conteste, în

conformitate cu prevederile art. 101 alin. (4) din Codul de procedură penală, adoptând o poziție clară, prin care au renunțat expres la anumite garanții procesuale, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

19. Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanțele expuse în învinuirea adusă inculpatului.

20. În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) din Codul de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

21. Astfel, conform ordonanței de punere sub învinuire din 18 septembrie 2024, și a rechizitoriului, acțiunile lui **Spînu Lilian ******* au fost încadrate juridic în baza art. 325 alin. (1) din Codul penal (*în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024*), care la rândul său stabilește răspunderea penală pentru coruperea activă adică, oferirea și darea personal, unei persoane publice bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale s-au contrar acesteia.

22. La caz, instanța consideră necesar de menționat că fapta imputată inculpatului a fost comisă la 02.12.2022. Ultima modificare a normei prevăzute la art. 325 din Codul penal fost operată prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024.

23. Prin urmare, ținându-se cont de prevederile art.10 alin.(1) din Codul penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale, prezenta cauză penală urmează a fi examinată în baza legii penale în vigoare prin modificările operate odată cu adoptarea Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, fiind mai blândă. La prezenta speță aplicabilitatea legii penale în vigoare este mai favorabilă dat fiind faptul că, pedeapsa instituită prin legea nr. Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, este mai blândă și anume în prezent pentru fapta prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, persoana fizică „se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale”, **pe când anterior intrării în vigoare** a Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, pentru fapta prevăzută de art. 325 alin. (1) persoana fizică „se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale”.

24. Subsecvent în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

25. Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

26. Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența

infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

27. Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

28. În continuare, instanța menționează că, la motivarea sentinței, va ține cont de considerentele expuse în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 22.12.2014, cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție.

Cu privire la încadrarea juridică privind infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) din Codul penal (în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024).

29. Astfel, prin *corupere activă* se înțelege acțiunile intenționate ale oricărei persoane care promite, oferă sau acordă un avantaj, bunuri, bani, valori, prestări servicii, ce nu i se cuvin unei persoane cu funcții de răspundere ca agent public, direct sau prin mijlocitor, pentru ca acest agent public să acționeze sau să se abțină de a acționa în exercițiul funcțiunii sale oficiale în favoarea făptuitorului sau de a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o altă decizie favorabilă pentru sine sau pentru altă persoană.

30. Instanța constată că, inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere a persoanelor publice sau a persoanelor publice străine.

31. La caz, în speță, instanța de judecată atestă că prin acțiunile sale intenționate, inculpatul **Spînu Lilian ******* a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prin faptul că a oferit prin capsare între foile lucrării de evaluare 3 bancnote a câte 200 lei destinate lui Efrim Oleg, bani ce nu i se cuvin, pe care ele-a plasat în lucrare făcând mențiunea „pentru notă trecătoare la semestru”.

32. *Obiectul material sau imaterial al infracțiunii*, îl reprezintă remunerația ilicită, la caz fiind mijloacele bănești în suma de 600 lei. Aceasta se exprimă prin bunuri servicii, privilegii, avantaje oferite ori promisiuni sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, în toate cazurile având un caracter gratuit.

33. Remunerația ilicită poate consta în: bunuri, servicii, privilegii, avantaje, sub orice formă, în toate cazurile având un caracter gratuit. Astfel, este important ca remunerația să nu i se cuvine persoanei publice, adică nu-i este legal datorată. De altfel remunerația ilicită trebuie să constituie un contra echivalent al conduitei pe care persoana publică se angajează să o aibă, adică al îndeplinirii sau neîndeplinirii unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

34. *Latura obiectivă* a infracțiunii constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, care se exprimă în mod alternativ următoarele trei modalități normative: 1) promisiunea unei persoane publice ori unei persoane publice străine, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin; 2) *oferirea* unei persoane publice ori unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin; 3) darea unei persoane publice ori unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin.

35. În acest context, termenul *oferirea* înseamnă o propunere însoțită de prezentarea obiectului coruperii sau punerea lui (a obiectului) la dispoziția funcționarului corupt (spre

exemplu, arătarea plicului, „uitarea” banilor printre unele documente transmise funcționarului etc.). Oferta trebuie să pornească din inițiativă particularului, să fie voluntară și spontană; oferta trebuie să fie reală și să se materializeze într-o acțiune a celui care corupe activ funcționarul public. Ca și în cazul promisiunii, la oferirea de bani, bunuri nu are semnificație faptul primirii ofertei, fiind suficientă înaintarea ei de către corupători. În cazul în care persoana cu funcție de răspundere respinge oferta, nu are loc infracțiunea de corupere pasivă, realizându-se, însă, fapta de corupere activă.

36. În speță, latura obiectivă s-a realizat prin acțiuni active din partea lui **Spînu Lilian ******* manifestate prin oferirea mijloacelor bănești ce nu i se cuvin persoanei publice la caz fiind lectorul universitar din cadrul Universității de Stat din Moldova, Oleg Efrim, în vederea determinării lectorului universitar de a acționa în sensul dorit de către aceasta – de a primi o notă trecătoare la semestru, adică pentru a-i face să realizeze acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

37. Alegațiile părții apărării cu privire la ceea că lectorul universitar nu are statut de funcționar public, instanța de judecată relevă conținutul Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 22.12.2014, cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție, *„persoanele care execută atribuții pur profesionale (de exemplu, medicii, cadrele didactice, casierii etc.) nu sunt persoane publice, întrucât îndeplinirea acestor atribuții nu sunt producătoare de efecte juridice (adică, nu poate da naștere, modifica sau stinge raporturi juridice). Executând obligațiunile de natură profesională, astfel de persoane nu au cum să apară în postura de persoană publică. Numai în cazul în care, aceste persoane în prezența anumitor circumstanțe, ajung să exercite funcții producătoare de efecte juridice (de exemplu, să acorde drepturi sau să elibereze de obligații), activitatea “subadministrativă” a medicilor, cadrelor didactice, casierilor etc. se poate transforma într-o activitate administrativă. De exemplu, în cazul eliberării certificatului de concediu medical de către medic sau în cazul evaluării de către cadrele didactice a studenților, masteranzilor, aceștia exercită funcții producătoare de efecte juridice, motiv din care, în circumstanțele relevate astfel de persoane pot evolua în calitate de subiecți ai infracțiunii prevăzute la art.324 CP, cu condiția ca astfel de persoane să activeze în instituții publice”.*

38. Având cele menționate supra în cazul dat, lectorul universitar în virtutea funcției sale punând o notă trecătoare la disciplina sa, este susceptibil de a produce efecte juridice.

39. Or, la speță latura obiectivă a fost demonstrată prin Procesul-verbal de ridicare, acțiune procesuală efectuată la data de 08.12.2022, în cadrul căreia de la cet. Furculița Dan a fost ridicat 2 file A4, lucrare a studentului **Spînu Lilian ******* și 3 bancnote a câte 200 lei fiecare cât și prin procesele-verbal de examinare a acestora din 16.01.2023.

40. Totodată potrivit raportului de expertiză judiciară nr.1249-1253 din 29.07.2024, conform căreia reiese că manuscrisul în litigiu cu înscrisul „Pentru notă trecătoare la semestru” care se conține superior pe dreapta a aversului filei de hârtie albă, neliniată, format A4 a fost executat de către **Spînu Lilian *******.

41. Cele menționate supra se confirmă și prin declarațiile martorilor audiați în ședință de judecată și anume declarațiile martorului Efrim Oleg „[...]Acesta predă cursul Drept civil – contracte speciale studenților din anul al treilea. După desfășurarea unuia dintre seminare, în cadrul căruia a avut loc o testare, aflându-se la birou, a inițiat verificarea lucrărilor respective. În timpul controlului uneia dintre lucrări, a depistat un test tipărit și o foaie scrisă de mână de către student. Între prima și a doua foaie, în colțul din dreapta, erau introduse și strânse trei bancnote a câte 200 de lei fiecare, în sumă totală de 600 de lei. Pe cea de-a doua foaie era scris

un singur rând cu următorul conținut: „Pentru notă trecătoare la testare”. Ulterior, profesorul a întocmit un demers și o notă informativă adresată decanului Facultății de Drept, în care a descris cele întâmplate și a solicitat întreprinderea acțiunilor care se impun într-o asemenea situație. Decanul a făcut copie de pe materialele prezentate, fără a dispune alte măsuri la acel moment. Lucrările studenților s-au aflat permanent în posesia profesorului, fiind păstrate în rucsacul său până la momentul verificării. Acesta a menționat cu certitudine că alte persoane nu au avut acces la rucsacul respectiv [...]” cât și a martorului Pantea Oleg care a confirmat cele spuse de către martorul Efrim Oleg declarând „[...]a fost solicitat de decanul facultății, Serghei Brînză, care i-a înmănat o cerere de-a profesorului universitar Oleg Efrim. La cerere erau anexate trei bancnote a câte 200 de lei fiecare [...] Conținutul general al cererii indica faptul că, în urma evaluării examenului scris la disciplina Drept civil, în lucrarea studentului Spînu a fost depistată suma de 600 de lei, motiv pentru care profesorul a solicitat întreprinderea măsurilor necesare. În calitate de prodecan, acesta nu avea competențe de constatare a infracțiunilor sau contravențiilor. În consecință, a fost solicitat serviciul 112 [...] După aproximativ o oră și 15 minute, a intervenit poliția, care, în anticamera decanului, a inițiat acțiuni procesuale, a recepționat cererea și a emis o ordonanță de ridicare a mijloacelor bănești. Despre cele relatate a fost informat și rectorul universității. În ziua în care a fost prezentă poliția, s-a solicitat invitarea studentului vizat pentru chestionare, însă șeful de grupă a comunicat că acesta lipsește [...] Acesta nu își amintește dacă la lucrarea studentului au fost anexate și alte înscrisuri, în afara mijloacelor bănești [...] Cu certitudine, depistarea bancnotelor nu a avut loc imediat, având în vedere că evaluarea s-a realizat în scris, potrivit informațiilor oferite de profesor, bancnotele au fost găsite în momentul verificării lucrărilor. Lucrările studenților sunt păstrate de către profesori sau la catedră, astfel încât, în cazul apariției unor contestații, comisia de contestare să poată examina lucrările [...]”.

42. Infracțiunea prevăzută la art. 325 din Codul penal este formală și a fost consumată odată cu săvârșirea acțiunii de oferire, indiferent dacă lectorul universitar nu s-a lăsat corupt din momentul dării în întregime a remunerației ilicite.

43. *Latura subiectivă* se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii în cauză constă, în principal, în interesul material sau în năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale.

44. Făptuitorul trebuie să cunoască că remunerația ilicită, pe care o promite, oferă sau o dă unei persoane publice sau unei persoane publice străine, nu se cuvin, ci reprezintă contra echivalentul pentru a-l determina să acționeze în interesul său sau al persoanelor pe care le reprezintă.

45. Pentru existența infracțiunii specificate, este necesar ca acțiunile pentru care se promite intervenția să fie realizate de către persoana publică, persoana cu funcție de demnitate publică, persoana publică străină sau funcționarul internațional în exercitarea funcției sale. Se are în vedere că acțiunile în cauză aparțin de sfera atribuțiilor de serviciu sau de competența respectivului factor de decizie.

46. La caz, instanța apreciază că, inculpatul **Spînu Lilian ******* a săvârșit infracțiunea de corupere activă manifestată prin intenție directă având scopul de îndeplinire în interesul acestuia de către lectorul universitar Efrim Oleg a unei acțiuni contrar funcției sale, și anume a oferit mijloace bănești lectorului universitar Efrim Oleg, care activa în cadrul Universității de Stat din Moldova, care are statut de persoană publică în vederea obținerii unei note pozitive la disciplina „drept civil”.

47. Din punct de vedere al calității de *subiect* al infracțiunii, instanța statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani, iar la caz, instanța atestă că inculpatul **Spînu Lilian ******* a fost identificată prin extrasul din Registrul de Stat al Populației și este născută pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, iar astfel întrunește semnele subiectului infracțiunilor incriminate.

48. *În drept*, instanța indică că fapta inculpatului, privind coruperea activă adică, oferirea și darea personal, unei persoane publice bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale s-au contrar acesteia, întrunește corect elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 325 alin. (1) din Codul penal (*în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024*).

49. *Așadar*, instanța de judecată consideră că **Spînu Lilian ******* poate fi condamnat pentru comiterea infracțiunilor incriminate, reieșind din considerentele enumerate *supra*, precum și din totalitatea probelor examinate în faza urmăririi penale și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează între ele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că anume inculpatul **Spînu Lilian *******, a săvârșit fapta pentru care a fost acuzat și a comis-o cu vinovăție sub forma intenției directe.

50. În concluzie, în cadrul examinării circumstanțelor cauzelor penale și probatoriului administrat, a fost stabilită întrunirea tuturor elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului și nu au fost stabilite circumstanțe care să înlăture caracterul penal al faptelor, iar prin urmare, se stabilește atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea lui **Spînu Lilian ******* la răspundere penală, conform componentelor de infracțiuni incriminate.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

51. Acuzatorul de stat Cazacu Ala, verbal fără a prezenta dezbaterile în scris în dezbaterile judiciare a solicitat recunoașterea inculpatului **Spînu Lilian ******* vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) din Codul penal (*în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024*) a-i aplica o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale.

52. Apărătorul inculpatului **Spînu Lilian *******, avocatul Berezovschi Vladislav, în dezbaterile judiciare a solicitat emiterea unei sentințe de achitare.

53. Inculpatul **Spînu Lilian *******, în ultimul cuvânt a susținut poziția apărătorului său.

54. În continuare, instanța precizează că în fapt, infracțiunea a fost consumată la data de 25.08.2022, iar componența de infracțiune prevăzută la art. 325 alin. (1) din Codul penal (*în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024*), stabilește o sancțiune cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale.

55. La rândul său, conform art. 16 alin. (2) din Codul penal, se consideră infracțiuni ușoare faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

56. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) din Codul penal (*în vigoare până la modificările operate prin legea nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.06.2024*), persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

57. Instanța mai statuează că potrivit art. 53 lit. g) din Codul penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

58. În aspect procesual, reieșind din condițiile art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

59. În subsidiar, potrivit alin. (6) din art. 389 al Codului de procedură penală, la adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, a sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

60. Pe cale de consecință, instanța atestă că fapta prejudiciabilă a fost constatată și a fost comisă de către **Spînu Lilian ******* cu exactitate la data de 02.12.2022, ce reiese conform probelor cercetate nemijlocit în instanța de judecată și apreciate prin prezenta sentință, iar din momentul săvârșirii infracțiunii instanța a stabilit că a trecut o perioadă de timp de cel puțin 3 ani și 2 luni și nu s-a stabilit comiterea altor infracțiuni în această perioadă până la adoptarea prezentei sentințe.

61. În aceste condiții, instanța mai relevă că potrivit prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, se opinează spre liberarea de pedeapsă penală a inculpatului, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, iar din conținutul normei substanțiale prevăzute la art. 60 alin. (1) din Codul penal (*în vigoare până la modificările operate prin legea nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.06.2024*), se statuează spre liberarea de răspundere penală a persoanei.

62. Din aceste considerente, instanța conchide că în conformitate cu art. 89 alin. (1) din Codul penal, prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărârea instanței de judecată, iar prin liberarea de răspundere penală, în conformitate cu prevederile art. 53 coroborat cu art. 60 din Codul penal, se susține teza stingerii dreptului statului de a mai pedepsi și a obliga infractorul să suporte consecințele faptei sale.

63. În acest mod, liberarea de răspundere penală a persoanei constituie o circumstanță care ameliorează într-un sens mai larg situația persoanei ce a comis infracțiunea, astfel fiind mai incidentă în speță aplicarea instituției liberării de răspundere penală.

64. Astfel, din materialele cazului, instanța reține că în privința inculpatului nu atestă alte hotărâri definitive privind săvârșirea altor infracțiuni de la momentul comiterii faptei constatate în acest caz și până la momentul emiterii prezentei sentințe, iar mai mult, fiind analizat Portalul Național al Instanțelor de Judecată, expus pe pagina oficială <https://instante.justice.md/>, nu se atestă alte cauze penale cu participarea în calitate de inculpat a lui **Spînu Lilian *******, motiv pentru care instanța va emite o sentință de condamnare în privința inculpatului **Spînu Lilian *******, fără a-i fi aplicată o pedeapsă penală, reieșind din prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală și cu liberarea de răspundere penală a acestuia, conform art. 60 alin. (1) din Codul penal (*în vigoare până la modificările operate prin legea nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.06.2024*), în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

Cu privire la măsura preventivă.

65. În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună în privința măsurii preventive ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.

66. În contextul dezbatelor judiciare procurorul, apărătorul și inculpatul nu s-a expus pe marginea aplicării măsurilor preventive.

67. Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinței, instanța atestă că în privința inculpatului **Spînu Lilian ******* nu este aplicată o măsura preventivă și în condițiile aplicării instituției prescripției, nu consideră necesară aplicarea acesteia.

Cu privire la corpurile delictelor și mijloacele materiale de probă.

68. Cu referire la prevederile art. 161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor, în privința cărora procurorul, inculpatul și apărătorul acestuia nu s-au expus în această privință.

69. Cu referire la corpurile delictelor și alte mijloace materiale de probă, instanța precizează că prin ordonanța din 16.01.2023 au fost recunoscute în calitate de corpurile delictelor 3 bancnote cu nominalul de 200 lei care se păstrează la materialele cauzei (f.d. 13).

70. Astfel, la caz instanța de judecată reține că prin ordonanța ofițerilor de urmărire penală din 16.01.2023 au fost recunoscute în calitate de mijloace de probă și anexate la prezenta cauză penală 2 file lucrarea a cet. Spînu Lilian și una filă prezentată de Efrim Oleg.

71. Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 1), 3) și 5) din Codul de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor. În acest caz, uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite, iar lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, doar în cazurile în care sînt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora. Totodată, documentele care constituie corpurile delictelor rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate, iar din conținutul prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală denotă că constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.

72. Subsecvent, art. 157 alin. (2) din Codul de procedură penală stipulează că documentele se anexează, prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței, la materialele dosarului și se păstrează atîta timp cît se păstrează dosarul respectiv. În cazul în care documentele în original sînt necesare pentru evidență, rapoarte sau în alte scopuri legale, acestea pot fi restituite deținătorilor, dacă este posibil fără a afecta cauza, copiile de pe acestea păstrându-se în dosar.

73. Concomitent, potrivit art. 106 alin. (1) și (2) din Codul penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

74. Respectiv, conform alin. (2) din același articol, sînt supuse confiscării speciale bunurile (*inclusiv valorile valutare*): a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni; b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri din valorificarea acestor bunuri; c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; e) deținute contrar dispozițiilor legale; f) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri; g) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

75. De asemenea, în conformitate cu art. 229⁴ din Codul de procedură penală, confiscarea specială a bunurilor infracționale, precum și repararea prejudiciilor cauzate prin infracțiuni se dispun prin hotărârea instanței de judecată în condițiile prezentului cod și ale Codului penal.

76. Conform art. 397 pct. 2) din același cod, dispozitivul sentinței de condamnare, pe lângă chestiunile enumerate în art. 395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă și hotărârea cu privire la confiscarea specială.

77. În acest sens, având în vedere că urmare a comiterii infracțiunii, inculpatul **Spînu Lilian ******* a oferit persoanei publice, mijloace bănești în mărime de 600 lei, care erau destinate în vederea determinării acestuia de a acționa în sensul dorit de către dânsul, în temeiul art.106 Cod penal, instanța de judecată va dispune confiscarea specială în beneficiul statului a sumei de 600 lei, ca fiind bunuri utilizate la comiterea infracțiunii.

78. Elucidând cele expuse supra, se concluzionează că, la materialele cauzei penale probele materiale menționate supra se păstrează în copii autentificate, păstrarea cărora este permisă de norma de drept și necesară reieșind din circumstanțele de fapt și drept depistate în cadrul ședinței de judecată, reprezintă probe pertinente care au fost administrate legal și nu a fost solicitată restituirea acestora de persoane interesate. Astfel în urma celor expuse, în temeiul art. 162 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța de judecată concluzionează că mijloacele materiale de probă descrise supra, urmează să rămână la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării sale.

Cu privire la cheltuieli judiciare.

79. Cu referire la cheltuielile judiciare instanța de judecată reține că cu toate că acuzatorul de stat nu s-a expus și nici nu a solicitat încasarea unor cheltuieli judiciare, instanța de judecată din conținutul rechizitoriului și a materialelor cauzei constatată prezența suportării cheltuielilor judiciare în cuantum total de 12 600 (*douăsprezece mii șase sute*) lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.1249-1253 din 29.07.2024, în privința căruia nici partea apărării nu s-a expus.

80. În acest mod, instanța reține că potrivit rechizitoriului au fost solicitate încasarea cheltuielilor judiciare, suportate în legătură cu dispunerea și efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.1249-1253 din 29.07.2024.

81. În drept, conform art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

82. Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Potrivit alin.(3) a aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Alineatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

83. Astfel, ținând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală, potrivit căruia era prevăzut că „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 9 februarie 2018, pct. 12, astfel, instanța de judecată va încasa de la inculpatul **Spînu Lilian *******, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime totală de 12 600 (*douăsprezece mii șase sute*) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.1249-1253 din 29.07.2024.

84. Instanța mai remarcă că cheltuielile judiciare în mărime 12 600 (*douăsprezece mii șase sute*) lei au fost probate prin scrisorile autentice semnate de instituția de expertiză, precum și prin faptul că au fost recunoscute de instanță drept mijloace de probă pertinente în prezenta cauză penală.

85. Astfel, în baza materialelor cauzei penale și a declarațiilor inculpatului în ședința instanței de judecată, în conformitate cu prevederile articolelor 10, 60 și 106 din Codul penal, 162, 227-229, 325 alin. (1), 329, 340, 384, 385, 389, 392-397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște vinovat **Spînu Lilian *******, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) din Codul penal (*în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024*).

Conform prevederilor art. 60 alin. (1) din Codul penal (*în vigoare până la modificările efectuate prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024*) și art. 389 alin. (4) pct. 3) din Codul de procedură penală, se liberează **Spînu Lilian ******* de pedeapsă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

Mijloacele materiale de probă: 2 file lucrarea a cet. Spînu Lilian și una filă prezentată de Efrim Oleg, care se păstrează la cauza penală, se vor deține în dosarul penal pe toată perioada păstrării sale.

Corpurile delictive: 3 bancnote cu nominalul de 200 lei, ce sunt anexate la prezenta cauză penală (f.d.13), se confiscă cu trecerea gratuită, în proprietatea statului din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Se încasează de la **Spînu Lilian ******* în beneficiul statului mijloace bănești în sumă de 12 600 (*douăsprezece mii șase sute*) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.1249-1253 din 29.07.2024.

Sentința este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

**Președintele ședinței,
Judecător
Chirtoaca**

Ion